

**Гльченко А.С., здобувач вищої освіти ступеня магістр*
Вінницький національний аграрний університет**

**Аналітичне забезпечення управління витратами
загальновиробничого характеру**

Для удосконалення інформаційного забезпечення управління надзвичайно важливим напрямком є питання удосконалення організації аналітичного забезпечення управління витратами, зокрема і витратами загальновиробничого характеру.

Найважливішими завданнями сучасної практики обліку, аналізу та управління є вироблення і виконання рішень, спрямованих на досягнення фінансово-економічної стійкості та ефективності функціонування підприємства. З цією метою актуальною стає проблема формування системи, якій притаманні аналітичні функції. Система аналітичного забезпечення, діючи безперервно, підвищує якість і розширює сферу практичного застосування інформації, позитивно впливаючи на якість звітності у процесі її підготовки і складання, тобто на ефективність управлінської інформації для сторонніх користувачів. [1,с.188].

Виділяють три основні моменти організації економічного аналізу на підприємстві:

- 1) організація аналітичного процесу – визначення складу і послідовності виконання аналітичної роботи та її регламентація на підприємстві;
- 2) організація праці фахівців, що виконують аналітичну роботу – система заходів, які забезпечують раціональне використання управлінського персоналу, котрий виконує аналітичні функції;
- 3) організація управління аналітичною роботою – комплекс заходів, спрямованих на створення, впровадження та удосконалення системи управління аналітичної роботи на підприємстві [2,с.171].

Велику роль в системі управління витратами відіграє аналіз витрат, який є видом управлінської діяльності та загальною функцією управління. Аналіз передусє прийняття управлінських рішень і зводиться до їх обґрунтування на основі наявної інформації, що допоможе підприємствам завдяки ефективному управлінню витратами отримати доходи та збільшити фінансові результати. [3,с.27].

Мулик Т.О. зазначає, що суб'єкти господарювання провадять свою діяльність з метою отримання прибутку, а, отже, будь які понесені підприємством витрати націлені на отримання певного результату. Джерелом відшкодування понесених підприємством витрат є прибуток на величину якого безпосередньо впливає собівартість. Під собівартістю продукції (робіт, послуг) в загальному сенсі розуміють виражені в грошовій формі витрати на її виробництво та збут.[4,с. 54]

Метою аналізу витрат є:

* Науковий керівник – Н.Л. Правдюк, доктор екон. наук, професор

- виявлення можливостей раціонального використання ресурсів, у інформаційному забезпеченні;
- оцінка досягнутих результатів щодо оптимізації витрат;
- прийняття керівництвом підприємства правильних управлінських рішень [5, с. 239].

Загальновиробничі витрати не включають до виробничої собівартості продукції, однак вони мають суттєвий вплив на її повну собівартість.

Проведемо аналіз даних, приведених на рис. 1, а саме структуру повної собівартості випічки хліба на одному з підприємств-виробників хлібопродуктів м.Вінниці за 2021 рік, оскільки саме повна собівартість служить базою ціни товару і її нижнім кордоном для товаровиробника. Виражені у грошовій формі сумарні витрати, що складаються з собівартості реалізації продукції (робіт, послуг), розподілених операційних витрат періоду (адміністративних, інших операційних витрат) та фінансових витрат підприємства є повною собівартістю.

За даними з рисунку 1, можна відзначити, що 50,2 % витрат припадає на основну сировину виробництва – борошно.

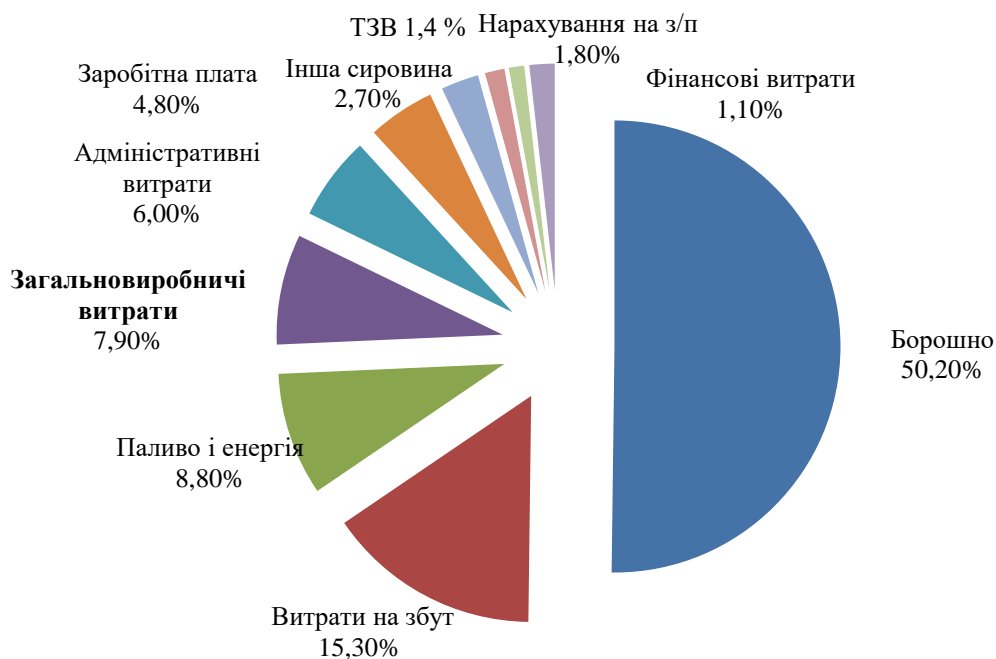


Рис.1 Структура повної собівартості випічки хліба

Джерело: сформовано автором за даними звітності підприємства

Наступну групу за обсягом витрат (15,3%) складають витрати на збут. Достатньо великий обсяг витрат (8,8%) припадає на паливо і енергію. Значну питому вагу складають адміністративні витрати (6%). Лише 4,8% припадає на заробітну плату, 1,8% - нарахування на заробітну плату, 1,4% - транспортно-заготівельні витрати і, 1,1% припадає на фінансові витрати та 2,7% складає інша сировина.

Як бачимо відсоток загальновиробничих витрат у структурі повної собівартості продукції досить значний - 7,9% , що може слугувати підставою для

подальшого аналізу їх розміру та визначення напрямків зниження, що позитивно вплине на обсяг повної собівартості продукції.

Отже можна зробити висновок, що управління витратами загальновиробничого характеру є складовою частиною системи управління витратами підприємства, яка за своєю сутністю є управлінням всією господарською діяльністю підприємства.

На підставі аналізу наукових публікацій та власних досліджень, можна визначити наступні завдання аналітичного забезпечення управління витратами загальновиробничого характеру:

- спостереження, аналіз та контроль за фактичним рівнем загальновиробничих витрат у порівнянні їх з нормативами та плановими обсягами з метою виявлення відхилень та формування економічної стратегії на майбутнє;
- розрахунок повної собівартості виготовленої продукції для оцінки готової продукції та визначення її ціни реалізації;
- виявлення та оцінка впливу на фінансові результати обсягу загальновиробничих витрат .

Список використаних джерел:

1. Гуменюк О.О. Аналіз як важливий елемент системи управління підприємством. Інноваційна економіка. № 5-6[69]. 2017. С.185-189
- 2 Пуцентейло П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства. Сталий розвиток економіки. № 1. 2015. С. 168 – 174.
- 3 Верига Ю.А., Падусенко В.В., Кононенко К.О. Аналіз в системі управління витратами сільськогосподарських підприємств. Економічні студії. № 3(33). 2021. С.23-27
- 4 Мулик Т. О. Витрати як базова складова системи обліку та аналізу виробництва продукції тваринництва. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics», №22 (2020), 50-58. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua>
5. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 245 с.

Кирильєва Л.О. канд. екон. наук, доцент
Наумова Т.А. канд. екон. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет, Україна

Цифровізація в процесі бюджетування інноваційної діяльності підприємств

Сучасний розвиток економіки відзначається стрімкими процесами інтеграції та глобалізації, техніко-технологічним розвитком, інноватизацією виробництва, що в свою чергу впливає на поширення інформаційно-комунікаційних технологій задля прискорення обробки великих масивів